

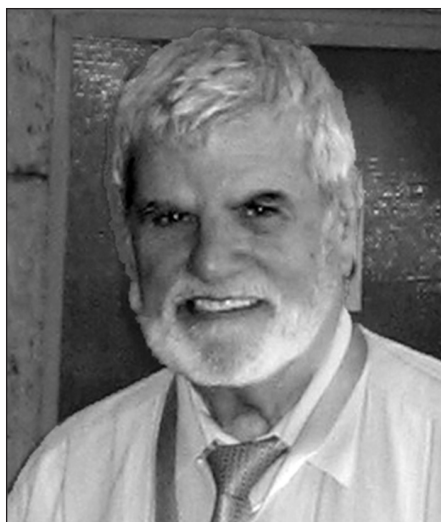

Проф. дгн Божидар Димитров Маврудчиев (1933–2019)

На 24 август 2019 г. ни напусна един от изтъкнатите български геолози, уважаваният от студентите и колегите си университетски преподавател и оставилят трайна дияра в полето на петрологията учен – проф. дгн Божидар Маврудчиев. Посветил целия си творчески живот на проблемите на магматизма и рудообразуващите му следствия, обучил много млади хора в любов към геоложките науки, със съществени приноси, както в приложните страни на геологията, така и в научната, преподавателската и експертната ѝ област, проф. Маврудчиев си създаде име на задълбочен, скромнен и неконфликтен, вискателен и ерудиран геолог. Неговите открития и изследвания на малките интрузии от Източните Родопи са от фундаментално значение за разкриването на взаимовръзката между палеогенския магматизъм и оловно-цинковата металогения в Родопите.

Проф. Маврудчиев е роден в Сливен на 24 април 1933 г. в учителско семейство. Там завършва прогимназиалното и гимназиално си образование, а от 1950 до 1955 г. придобива квалификацията геолог-геохимик в Софийския университет. След дипломирането си работи като геолог в Маджаровското рудно поле в системата на Комплексната геоложка експедиция, а после и към управление „Полиметали“. Като ръководител на картировъчен отряд открива монцитонитоидните дайки и интрузии в централната част на Маджаровската вулкано-плутонична структура, което предопределя и тематиката на бъдещата му научна работа. От 1956 до 2001 г. е преподавател в Геолого-географския факултет на Софийския университет в катедрата по литология и петрография. През 1964 г. специализира в Ленинградския минен институт и в Тбилиския държавен университет. Защишава кандидатска дисертация през 1972 г. и докторска през 1992 г. От 1994 г. до пенсионирането си е редовен професор в Геолого-географския факултет на СУ. В периода 1983–1996 г. е бил два мандата ръководител на обединената катедра по Минералогия, петрология и полезни изкопаеми. Участва в геоложкото картиране в първата Българо-монголска комплексна геоложка експедиция (1966–1968) и в организираната от „Булгаргеомин“ в НР Конго (Бразавил) комплексна геологопроучвателна експедиция (1974–1975). От 1976 до 1981 г. е преподавател в университета в гр. Мапуту в Мозамбик.

Автор е на около 150 научни труда с приноси в магматизма, метасоматизма, металогенията и геоморфологията. Резултатите му за вулкано-плутоничните комплекси, магмените формации на България, идеите му за възникването на магмено-флуидните системи в апикалните части на малките интрузии, за връзките на магматизма с дълбочинния строеж на литосферните блокове, за съществуването на два типа магмени огнища през Палеогена и за металогенно-магматичните закономерности са широко цитирани и използвани и в практическата работа на геолозите. Описанията му на гранитоидите от Западнородопския батолит, на жилните

зеолити от Източните Родопи и Средногорието, на базалтите от Крумовградско, са създали надеждна основа за тяхното по-нататъшно изучаване. Като участник в различни професионални колективи за изработването на картата на магмените формации в рамките на Карпато-Балканската асоциация, картата на Алпийския магматизъм в България на геодинамичен принцип, и като ръководител на разнообразни колективни разработки с практическа насоченост, проф. Маврудчиев е получил резултати, които за дълго ще останат валидни. Не може да не се отбележи и съвместната му работа с колеги от Солунския университет, създавала трайни професионални връзки с гръцките геолози и учени.

Проф. Маврудчиев е чел лекции по „Петрография“, „Кристаллооптика“, „Фьодоровски метод“, „Магмени и метаморфни скали в България“, „Магмено-флуидни системи“ за студенти от Софийския университет и „Петрография с въведение в минералогията“ за филиалите на Софийския университет в Хасково, Велико Търново и Шумен, както и по „Магмени комплекси и формации“ в Минно-геоложкия университет „Св. Иван Рилски“. Чел е представителни лекции в Тбилиси, Солун, Прищина, Краков и Будапеща. Ръководил е много курсанти, дипломанти и докторанти. Участник е в многобройни научни съвети, научни симпозиуми, конгреси и конференции у нас и в чужбина. Бил е редактор на Годишника на Софийския университет – книга Геология, член на редакцията на списание *Geologica Balcanica*, председател на експертната комисия към Националния фонд за научни изследвания на Министерството на образованието и науката, председа-

тел на секция Геолого-географска на Съюза на учените в България, член на Управителния съвет на фондацията „Св. Климент Охридски“. Биографичните му очерци за изтъкнати български геолози и излязлата през 2005 г. негова монография „Страници от календара на българската геология“ във връзка с 80-годишнината на Българското геоложко дружество, са атестат за неговата активна дейност и след пенсионирането му.

За цялостната си преподавателска и научна дейност проф. Маврудчиев е удостоен с многобройни награди и научни отличия.

Учениците, съратниците и колегите на проф. Божидар Маврудчиев ще оставят в сърцата си завинаги спомена за един висококвалифициран и отдаден на науката петролог, допринесъл значимо с труда си за развитието на българската геология.

Борислав К. Каменов